

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania K. G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Kielcach
o wysokość zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 13 listopada 2024 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z dnia 18 kwietnia 2023 r., sygn. akt III AUa 1104/19,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
2. nie obciąża skarżącego kosztami postępowania kasacyjnego
strony pozwanej.**

[SOP]

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Krakowie wyrokiem z 18 kwietnia 2023 r. oddalił apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach z 22 maja 2019 r., którym oddalono odwołanie K. G. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Oddział w Kielcach z 3 kwietnia 2017 r., którą organ rentowy stwierdził, że jest dłużnikiem z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne za okres od października 2004 r. do grudnia 2012 r., na ubezpieczenie zdrowotne za okres od listopada 2004 r. do grudnia 2012 r. oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od stycznia 2005 r. do stycznia 2017 r.

Sąd Apelacyjny podkreślił, że wydanie tej decyzji stało się konieczne z uwagi na to, że wydana uprzednio 9 grudnia 2011 r. decyzja określająca stan zadłużenia na koncie K. G. jako płatnika składek nie zawierała klauzuli, w oparciu o którą organ rentowy może dochodzić nieopłaconych należności w drodze egzekucji. Określona w tej decyzji wysokość zadłużenia wynikała z uprzednio wydanych przez ZUS 83 decyzji dla pracowników zatrudnianych przez odwołującego się K. G., określających podstawę wymiaru ich składek w wysokości przeciętnego wynagrodzenia. Wszystkie te decyzje podlegały kontroli sądowej po odwołaniach K. G.. W rezultacie tychże postępowań sądowych w stosunku do 31 pracowników wyroki Sądu Okręgowego zmieniły zaskarżone decyzje uznając, że ZUS błędnie przyjął podstawę wymiaru w wysokości przeciętnego wynagrodzenia, gdyż w tych przypadkach K. G. mógł kierować pracowników w podróż służbową (sytuacje kiedy pracownicy zostali przyjęci do pracy, pracowali przez jakiś czas na terenie kraju i następnie skierowani zostali do pracy za granicą). W przypadkach tych 31 pracowników podstawa wymiaru składek nie została przez ZUS zmieniona i pozostała taka, jaką wykazał K. G. w dokumentach rozliczeniowych złożonych samodzielnie. W stosunku zaś do 52 decyzji Sąd Apelacyjny w Krakowie oddalił apelacje K. G., stwierdzając, że brak było podstaw do potraktowania stosunku pracy jako takiego, z którego wynika zatrudnienie pracownika w Polsce i następnie oddelegowanie go za granicę na polecenie pracodawcy, bowiem zasadniczym celem zatrudnienia było wykonywanie pracy poza granicami Polski. Po uprawomocnieniu się wyroków w stosunku do tych 52 pracowników K. G. miał obowiązek dokonać korekty dokumentów z wykazaniem podstaw wymiaru wynikających z wydanych przez organ rentowy decyzji. Wobec niewykonania tego obowiązku, po zakończeniu procedury odwoławczej, organ rentowy dokonał sporządzenia dokumentów rozliczeniowych z urzędu, przyjmując podstawę wymiaru dla 52 pracowników zgodnie w wydanymi wcześniej decyzjami. W toczącym się następnie postępowaniu z odwołania K. G. od ww. decyzji z 9 grudnia 2011 r. (sygn. akt V U 198/12), dopuszczono dowód z opinii biegłego z zakresu księgowości na okoliczność wyliczenia kwestionowanych przez odwołującego się płatnika składek zaległości składkowych za okresy objęte tą decyzją z uwzględnieniem powołanych powyżej prawomocnych wyroków Sądu dotyczących

K. G., ze wskazaniem nazwisk pracowników, przypadających na nich składek, okresów, których dotyczą oraz sygnatur akt sądowych, w których zapadły 52 prawomocne wyroki korygujące wyliczenia organu rentowego. Wnioski zawarte w przedmiotowej opinii z 20 grudnia 2012 r. wraz z jej uzupełnieniem z 20 kwietnia 2013 r. potwierdziły prawidłowość zawartego w zaskarżonej decyzji rozliczenia ZUS. Podkreślić należy, że w swojej opinii biegły w sposób pełny i wyczerpujący udzielił odpowiedzi na pytania tezy dowodowej, a następnie w trakcie przesłuchania na rozprawie kompetentnie odpowiedział na pytania sądu oraz uczestniczącego w rozprawie pełnomocnika K. G., posiłkując się przy tym dokumentacją zgromadzoną w aktach sprawy, jak również uzyskaną od organu rentowego. Wydany w tej sprawie przez Sąd Okręgowy w Kielcach wyrok z dnia 5 czerwca 2013 r. (V U 198/12), oddalający odwołanie K. G. od decyzji z dnia 9 grudnia 2011 r. został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 22 maja 2014 r. (III AUa 1520/13).

Niespornym było zatem, że w ramach powyższego postępowania sądowego odwołującemu się K. G. nie udało się podważyć ustaleń, wynikających z przyjętej przez Sąd I instancji (V U 198/12) opinii biegłego księgowego. Podkreślenia wymaga, że w ramach tegoż postępowania odwołujący się miał prawo wnosić zarzuty i zastrzeżenia, jak też przedstawiać własne dowody, w tym dokumenty, jakie w jego ocenie winien w swojej opinii uwzględnić biegły księgowy. Żadnego uzasadnienia nie znajdował zatem zarzut, że biegły w sposób subiektywny oparł się wyłącznie na dokumentach i informacjach udzielonych przez ZUS, skoro K. G. był uczestnikiem tamtego postępowania i mógł przedkładać dokumenty, które zostałyby wzięte pod uwagę przez biegłego księgowego przy sporządzaniu przedmiotowej opinii, w szczególności, że odwołujący korzystał z pomocy profesjonalnego pełnomocnika. Jeżeli tak się nie stało, to z tego powodu, że K. G. takimi dowodami nie dysponował, bądź zaniechał dopilnowania swoich spraw. Trafnie zatem przedmiotowa opinia biegłego księgowego jako jeden z dokumentów zawartych w aktach sprawy o sygn. akt V U 198/12 została przez Sąd pierwszej instancji dopuszczona w poczet materiału dowodowego. Uznając, że opinia ta w pełni obrazuje sposób obliczenia należnych składek na ubezpieczenia społeczne i wysokość zadłużenia K. G., Sąd Okręgowy uznał, że w niniejszym postępowaniu

nie zachodziła potrzeba ponownego dopuszczania dowodu z opinii biegłego i postanowieniem z dnia 13 maja 2019 r. wniosek odwołującego się K. G. w tym zakresie oddalił jako zmierzający do nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu. Uwadze Sądu Apelacyjnego nie umknęło, że w protokole rozprawy z dnia 13 maja 2019 r., na której oddalono ww. wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu księgowości, odwołujący K. G., reprezentowany przez fachowego pełnomocnika, nie zgłosił mimo negatywnego dla niego rozstrzygnięcia wniosku, zastrzeżenia w trybie art. 162 k.p.c. Jednocześnie właśnie do zaniechania przez Sąd I instancji przeprowadzenia w niniejszej sprawie dowodu z opinii biegłego z zakresu księgowości sprowadzał się główny zarzut apelacji odwołującego K. G..

Powyższy wyrok został zaskarżony przez K. G. skargą kasacyjną, w której wskazał na „konieczność przyjęcia jej do rozpoznania przez Sąd Najwyższy i jej merytoryczne rozpoznanie - z uwagi na występujące w sprawie istotne zagadnienia o charakterze procesowym, wymagające dokonania oceny i kontroli ze strony Sądu Najwyższego w ramach postępowania kasacyjnego, a dotyczące kwestii:

a) należytej obsady Sądu II instancji w kontekście treści uchwały Sądu Najwyższego ze sprawy III PZP 6/22 z 26 kwietnia 2023 r., i obowiązujących w tym przedmiocie na dzień orzekania przez Sąd II instancji uregulowaniach zawartych w przepisach k.p.c. i w przepisach ustawy wskazanej w zarzucie z pkt 1 skargi,

b) oceny czy w realiach nin. sprawy doszło do spełniania przesłanek z art. 162 § 2 k.p.c., czy też spełnione są przesłanki z art. 162 § 3 k.p.c. - w kontekście obowiązujących uregulowań zawartych w przepisach art. 232 k.p.c. i art. 235 k.p.c.

c) oceny zasadności rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego zarówno przed Sądem I jak i Sądem II instancji”.

Organ rentowy wniósł o nieprzyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przedsądu i dlatego nie został uwzględniony.

Skarżący jedynie hasłowo odwołuje się do pierwszej podstawy przedsądu, gdyż treść wniosku i jego uzasadnienie nie składają się na istotne zagadnienie prawne, które ma na uwadze art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Istotne zagadnienie prawne to problem prawny o znaczeniu uniwersalnym, dotychczas nie rozstrzygnięty w orzecznictwie, rzeczywiście istniejący, co wymaga wskazania i wykazania, tak aby wpierw to sam skarżący mógł stwierdzić, że takiej rangi zagadnienie prawne wymaga odpowiedzi Sądu Najwyższego.

Wniosek o przyjęcie skargi nie spełnia tych warunków, gdyż jego treść nie wykracza poza ocenę zastosowania prawa w indywidualnej sprawie skarżącego, co nie składa się na istotne zagadnienie prawne, lecz może odpowiadać podstawie przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., do której skarżący nie odwołuje się i nie twierdzi, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Negatywna ocena wynika z następujących przyczyn.

Ad a. Problem prawny rozstrzygnęła uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2023 r., III PZP 6/22. Natomiast zastosowanie tej uchwały, której nadano moc zasady prawnej, nie stanowi już istotnego zagadnienia prawnego. Uchwała może być podstawą oceny prawidłowości zastosowania prawa w indywidualnej sprawie skarżącego, co na etapie przedsądu może odpowiadać podstawie przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., do której skarżący nie odwołuje się we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Ad b. Pytanie o spełnienie się przesłanek z art. 162 § 2, § 3 k.p.c. w zw. z art. 232 i 235 k.p.c. ma na uwadze ocenę zastosowania tych przepisów w indywidualnej sprawie skarżącej, dlatego również nie składa się na istotne zagadnienie prawne z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Ad c. Na istotne zagadnienie prawne nie składa się także ocena zasadności rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego zarówno przed Sądem I i II instancji. Sąd Najwyższy mógłby dokonać takiej oceny tylko jako rozstrzygnięcie pochodne i zależne od rozpoznania skargi kasacyjnej, zatem nie samodzielne na etapie przedsądu.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c.,
zważając na wynik sprawy, niepowodzenie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej
do rozpoznania i dotychczasowe obciążenie skarżącego kosztami postępowania.

ł.n

[a.ł]